

Szödliget Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete

2133 Szödliget, Szt. István u. 34-36.

Tel: 27/590-095, Tel./fax: 27/590-236

E-mail: polgarmester@szodliget.hu

0A napirendet tárgyaló ülés dátuma:	2024. november 15.
A napirendet tárgyalja:	Képviselő-testület
Az előterjesztést készítette:	Matyó Anikó mb. jegyző
Előterjesztő:	Juhász Béla polgármester
A napirendet tárgyaló ülés típusa:	<u>nyílt</u> / zárt, <u>rendes</u> / rendkívüli
A határozat elfogadásához szükséges többség típusa:	<u>egyszerű</u> / minősített

Tisztelt Képviselő-testület !

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontja kimondja, hogy „A települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot.”

Fentiek alapján a község környezeti állapotáról a rendelkezésre álló adatok alapján a következő tájékoztatást adom:

Legfontosabb-történések az idei évben: Építési-szabályzatunkat időben úgy módosítottuk, hogy Szödliget területén külföldi munkások számára munkásszálló ne épülhessen, bírósági úton sikerült elérni azt, hogy a Samsung ipari szennyvize, ne Szödliget belterületén, ne az iskola és a játszótér előtt, a Vasúti fasoron vezessék, köteleztük a Samsung víziközművét kiépítő Mészáros és Mészáros Kft-t, hogy eredeti állapotra állítsák vissza a Szeszgyár utcát és a Duna parti szervízutat. Megállapodást kötöttünk a céggel, hogy a természetben okozott károk (kivágott fák)kompenzálására (150 db) vérszilva csemetét telepített Szödliget területén.

I. Helyi környezetvédelemmel kapcsolatos általános feladatok

A települési környezet védelme érdekében végzett, illetve végzendő helyi feladatok az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- a) Környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtása és a hatáskörbe tartozó hatósági feladatok ellátása;
- b) Települési Környezetvédelmi Program felülvizsgálata;
- c) Önkormányzati rendeletek kibocsátása a környezetvédelmi feladatok megoldása érdekében;
- d) Együttműködés a környezetvédelmi feladatokat ellátó egyéb hatóságokkal, szomszédos önkormányzatokkal, társadalmi szervezetekkel;
- e) Hulladékgazdálkodási Terv felülvizsgálata;
- f) Környezeti állapot évenkénti elemzése.

A környezetvédelemmel kapcsolatos szabályozást alapvetően három jogszabály, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény és ezeknek a végrehajtási rendeletei teremtik meg.

II. Környezetvédelemmel kapcsolatos helyi szabályozás az alábbi helyi rendeletekre támaszkodik:

- Sződliget Nagyközség Képviselő-testületének 6/2020. (IX. 08.) önkormányzati rendelete a környezetvédelemről

A környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés b) pontjában és a 48/E.§-ban meghatározott tartalmi követelményeket figyelembe véve a település környezetvédelmi állapotát érintő témakörökben az önkormányzat települési környezetvédelmi program készítésére kötelezett. A törvény értelmében a települési önkormányzat gondoskodik a települési környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, figyelemmel kíséri az azokban foglalt feladatok megoldását, és a programot szükség szerint - de legalább két évente - felülvizsgálja.

Az önkormányzat környezetvédelmi programmal, hulladékgazdálkodási tervvel rendelkezik, ezeket mielőbb aktualizálni szükséges, mivel a fenti rendeletek kiegészülve a Környezetvédelmi Programmal biztosítják a települési környezet védelmének alapjait. A programok elkészítésére nincs az önkormányzatnak szabad forrása, ezért ezen kötelezettségének pályázati támogatás segítségével tud csak eleget tenni.

III. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdése valamint az 51. § (3) bekezdése alapján a község környezeti állapotáról a környezeti elemek állapotának bemutatásával az alábbi tájékoztatást adom:

1. Közlekedés

A térség és a település **legjelentősebb útjai az** észak-déli irányú M2 Budapest-Vác autótút, és a 2. sz. Budapest-Vác-Rétság-Hont elsőrendű főút. A település közvetlen elérését is ezek biztosítják.

A **szomszédos településekkel** a következő utak biztosítanak összeköttetést: Váccal és Göddel az M2 Budapest-Vác autótút, és a 2. sz. Budapest-Vác-Rétság-Hont elsőrendű főút, Csöröggyel az M2 autótút és a 2104 - Vác-Gödöllő összekötő út, Szöddel a 21112. sz. bekötő út, Pócsmegyert a Duna választja el Sződligettől, amin a váci révvel lehet átkelni.

A közlekedési-szállítási hálózat, így Vác, Dunakeszi és Budapest elérhetősége is jónak mondható.

A falu útjai és a településközi utak aszfaltburkolattal fedettek, mellettük járda vagy zöldsáv található. A **tömegközlekedés** tekintetében Sződliget helyzete kielégítőnek mondható.

2. Ivóvízhálózat

Sződliget vízellátását a Váci központú Duna-Menti Regionális Vízmű Zrt. (DMRV) Bal-parti Üzemigazgatósága szolgáltatja. A vízellátás bázisai a Duna partra telepített kútsorok (Buki Vízmű, Szentendrei szigeti kutak, Gödi vízmű, Dunakeszi vízmű, stb.), a vízellátást részben ezekkel a kutakkal kitermelt vízmennyiséggel biztosítják, részben a Fővárosi Vízműtől átvett vízzel. Az átvétel a Dunakeszi térségében lévő NÁ 700-as vízvezetéken keresztül történik. A DMRV és a Fővárosi Vízmű Zrt. között az átvehető víz mennyiségéről kontingensszerződés van érvényben, amely szükség esetén bővíthető. Alapbázis szempontjából így a regionális rendszerbe juttatható vízmennyiség elegendőnek tekinthető.

Ez a regionális vízellátó rendszer több mint harminc település vízellátását szolgálja. Az alapellátó hálózati rendszer alapvezetékének a Duna bal-partja mentén megépített gerincvezeték tekinthető, amelyről a távolabbi településeket ellátó ág-, illetve körvezetékek csatlakoznak le. Ilyen körvezeték rendszer a Vác, Vácduka, Vácrátót, Örbottyán, Veresegyház, Szada, Gödöllő, Mogyoród, Fót, Dunakeszi és Göd, Sződliget majd ismét Vác településeket összekötő vezeték, amelyről ágvezetéként ágaznak le a körvezeteken kívüli kisebb településeket ellátó vezetékek. A regionális körvezeteken térszíni és magas tározók, valamint gépházak üzemelnek. A regionális körvezeték lényeges szerepű közbenső tározói a Göd és Dunakeszi határán megépített a 2x5000 + 3000 m³-es (ffsz:160,60 mBf.) regionális térszíni magas tározók. Ezek a tározók a regionális rendszer számára üzemi tározóként üzemelnek.

A regionális gerincvezetékre támaszkodva épült ki a vízellátó hálózat a település belterületének minden utcájában. A hálózat nagy része körvezetékes rendszerű, csak néhány utcában üzemel

ágvezeték, ami ellátási problémákat okozhat (pangó vizes állapotok kialakulása, illetve csőtörések esetén rossz szakaszolhatási lehetőség kialakulásának valószínűsége nagyobb).

A vezetékes ivóvíz ellátással nem rendelkező lakott ingatlanok számára csak a házi kút áll rendelkezésre, amely az első vízadó rétegből biztosít vízellátást. A kiépített közhálózaton az előírások szerinti tűzcsapok felszerelésre kerültek, így a vezetékes ivóvízzel ellátott körzetben a megfelelő tűzivíz ellátás is biztosított. A településen áthalad a szolgáltató egyik ipari víz vezetéke is.

Szödliget vezetékes víz ellátottsága ~95%-os.

Évente kb. 162 ezer m³ vizet szolgáltatnak a lakosság számára. Ez alapján a vízellátást igénybevevő lakókörnyezetben az egy főre eső vízfogyasztás éves átlagban 118 l/fő/nap. A tapasztalatok szerint a távlatban elvárható komfortos életvitel hatására, a lakossági, illetve a kommunális szektor napi ivóvíz fogyasztása éves átlagban el fogja érni a 150 l/fő/nap értéket, amely jelzi, hogy a jelenlegi átlagos vízfogyasztási adatok figyelembe vételével, a meglevő fogyasztóknál a víztakarékosságra való törekvés ellenére is, számolni kell a vízigény növekedésével.

3. Szennyvízelvezetés

Szödliget beépített területén keletkező szennyvizeket elválasztott rendszerű szennyvízcsatorna hálózattal gyűjtik össze és vezetik el. A hálózattal összegyűjtött szennyvizeket a Váci szennyvíztisztító telepre szállítják, ahol megtisztítják. A tisztított szennyvíz befogadója a Duna. A váci szennyvíztisztító telep és a szödligeti csatornahálózat üzemeltetője a Duna Menti Regionális Vízmű Zrt.

A település beépített területén az utolsó rendelkezésre álló statisztikai adat szerint 24,1 km szennyvízhálózat áll rendelkezésre. A közcsontra hálózatra a rákötöttség 90-95%.

A keletkező szennyvizeket a nem csatornázott területeken vagy zárt szennyvíztárolókban gyűjtik össze, és onnan szippantó kocsikkal szállítatják el, vagy pedig - és ez a jelentősebb hányad - a talajban elszikkasztják. Az is előfordul, hogy az ország más településeihez hasonlóan, a vezetékes ivóvíz kiépítésével feleslegessé váló helyi kutakat használják többen szennyvízgyűjtőnek. A kutakon keresztül közvetlen, a szikkasztással elvezetett szennyvíz a talajon keresztül közvetve szennyezi a talajvizet, veszélyezteti az ivóvíz bázist és a Duna vízminőségét.

4. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

A település a Duna-menti síkság ún. Kelet-pesti hordalékkúp-síkságán helyezkedik el. A síkság területére Szödliget környezetében 580-600 mm csapadék hullik átlagosan. A település közigazgatási területére eső csapadékvizek a területen vagy elszikkadnak, vagy pedig a területen haladó vízfolyásokba, patakokba, árkokba gravitálnak, ezek végbefogadója a Duna. A településen áthaladó jelentősebb patak a Szödrákosi patak, amely a település területén torkollik a Dunába.

Szödliget a Duna bal partján helyezkedik el. A települést határoló Nagy-Duna a vízgyűjtő területéről változó mennyiségű vizet szállít. A változó vízzsálítási igény szerint változik a Duna vízszintje. A változó vízszint árhullámokat okoz, amely ellen a szárazföld védelmét biztosítani kell. A Duna árhullámai ellen a védelmet az elsőrendű védvonal biztosítja.

Az árvízi veszélyeket okozó árhullámokat a vízgyűjtőről érkező nagyobb vízmennyiség és a gyorsabb vízlefutás együttes hatása okozza. A Duna vízgyűjtőjén a beépítéssel járó területhasznosítás növelésével, a burkoltsági arány jelentősen növekedett, s a szilárd burkolatoknak víz visszatartó hatása sincs. Így a csapadékvizek nagyobb mennyiségben, rövid idő alatt érkeznek a befogadó vízfolyásba. A folyamatos területfejlesztés hatására a Duna lökészerű terhelése, amely árhullámként szalad a mederbe tovább. Ennek eredményeként 2000-ben és 2002-ben, sőt 2006-ban is ezer éves gyakoriságot megközelítő-elérő árhullámok vonultak le a Dunán, amelyek felhívták az ágazat figyelmét a szigorúbb intézkedések elrendelésére. 2013. októberében elkészült az árvízvédelmi gát, amit a közeli ingatlanok lakói örömmel fogadtak. Ez év júniusában az elmúlt évek legnagyobb árhulláma vonult át a településen, a rendkívüli áradás miatt a Viktor Speciális Otthon lakóit hetekre ki kellett költöztetni. A gát műszaki átadása 2013. októberében megtörtént.

A Dunán levonuló árhullámok elleni védelmet az I. rendű árvédelmi vonal biztosítja, amelyet észak-déli irányban részben földgát, részben magas part képez. A védvonal és a meder közötti terület hullámtérnek minősül, amely magasabb vízállásnál elöntésre kerülhet.

A védvonalat képező magas part éle, illetve gáttest medertől ellentétes oldala az un mentett oldal, amelyet már árvíz, elöntés nem veszélyeztet (csak katasztrófa esetén fordulhat elő a mélyebben fekvő mentett oldali területek víz alá kerülése).

A szőlőligeti Duna-szakasz a 1673-1675 fkm között húzódik, mértékadó árvízszintje 106,12-106,18 mBf közötti¹. Meg kell még említeni, hogy az a terület, amely korábban vízjárta terület volt, ott a talaj felsőbb rétegeit a Duna alakította, jelentős a talajvízszint mozgása is, ezt jelzi általában a növényzet is.

Árvízvédelem keretébe tartozik a fakadóvizek okozta veszélyeztetés is. A tapasztalatok szerint az elsőrendű védvonal mentén kb. 100-120 m-es sávban fordulhat elő fakadóvíz megjelenése. Ezért az elsőrendű védvonal mentett oldalán 100-120 m-es sávban célszerű majd a területfelhasználási javaslat készítésénél a fakadóvíz előfordulás lehetőségét is figyelembe venni. Elméletileg a valós veszélyeztetés csak az elsőrendű védvonalat alkotó gát esetében fordulhat elő, hisz magas parti védelemnél a fakadó víz nem tud a felszínre jutni.

Magas part esetében 100 m-es sávon belül terepszint alatti építkezésnél viszont a fakadó víz megjelenése előfordulhat. Ezért a 100 m-es sávot figyelmeztetésként célszerű feltüntetni majd a szabályozási tervlapon, akár gáttest, akár magas parti terepviszony alkotja az árvízvédelmi vonalat.

A település felszíni vizeit, a csapadékvizet az elválasztott rendszerű vízelvezető hálózattal, amely nyílt árokrendszerű vezeték el. A nyílt árokrendszerrel összegyűjtött vizeket a természet alakította árkok- patakok vezeték a befogadó Dunába. A közművek közül a legtöbb problémát a csapadékvíz elvezetése okozza. A burkolt felületek arányának utóbbi időkben történt intenzívebb növekedése lényegesen megnövelte az elvezetendő csapadékvíz mennyiségét, a burkoltság miatt lerövidült a víz lefutási ideje, ennek eredményeként nagyobb záporok, gyors olvadás esetén a hiányosan kialakított nyílt árkos vízelvezető hálózat nagyobb terhelést kapott, amelyet vízzállító kapacitása nem követett. Általános probléma, hogy az utóbbi években a vízfolyások és a nyílt árkos rendszer kellő szinten tartó karbantartása is elmaradt, amely rontotta a befogadó képességet. A túlterhelés - különösen a szilárd burkolattal nem rendelkező utcáknál- tartósabb vízállást okozott.

5. Villamos energia

A település villamosenergia ellátásának szolgáltatója az EON-ELMŰ Nyrt. Az ellátás bázisai a szolgáltató térségben üzemelő 120/20 kV-os alállomásai, amelyek betáplálása az országos 120 kV-os hálózatról biztosított. A település közigazgatási területén áthalad a Gödi és a Váci alállomások között üzemelő kétrendszerű 120 kV-os hálózat nyomvonala, amelyet a továbbtervezés során, mint területfelhasználást korlátozó adottságot, figyelembe kell venni. A 120/20 kV-os alállomásokról induló 20 kV-os szabadvezeték hálózatok táplálják a település fogyasztói transzformátor állomásait. A település ellátását szolgáló transzformátor állomások oszlopállomások. A fogyasztói transzformátor állomásokról táplált kisméretű hálózatról történik közvetlen a fogyasztói igények kielégítése. A kisméretű hálózat oszlopokra szerelten került kivitelezésre, léghébeles vagy szabadvezetékes formában. A villamosenergia hálózatairól meg kell említeni, hogy a közép- és kisméretű hálózatok külön-külön oszlopsoron haladnak, ellehetetlenítve az utcák szabad fásítási lehetőségét. Továbbá a közép- és kisméretű hálózat nyomvonala nem mindenhol követi a közterületeket, hanem áthalad magántelkek felett.

A település lakossági villamosenergia fogyasztása ~ évi 5298 MWh. Az egy lakásra jutó havi átlagos villamosenergia fogyasztása nem éri el a 250 kWh-t. Ez az érték -figyelembe véve a földgáz ellátottság mértékét is- várhatóan még növekedni fog. A háztartások kedvező, korszerű felszereltségének növelhetősége érdekében a távlati igények meghatározásánál a további várható fajlagos növekedési trendet is figyelembe kell venni.

6. Földgázellátás

A földgáz település szintűnek tekinthető kiépítettsége korszerű termikus energiaellátás lehetőségét biztosítja a településen. A vezetékes gázzal el nem látott telkeken a nem-vezetékes energiahordozók közül a szén, fa, olaj használata termikus célra jellemző. A PB használata, szintén a gázzal el nem látott ingatlanokra jellemző, elsődlegesen főzési célra.

A település földgázellátásának szolgáltatója a TIGÁZ Zrt. A település gázellátásának bázisa a Gödi gázátadó állomás, ahonnan induló nagyközépnomású vezeték táplálja a Sződliget ellátását biztosító, a település dél-keleti szélén elhelyezkedő gázfogadót, nyomáscsökkentőt.

A településen belül a gázelosztás középnomású hálózattal épült ki, a kisnyomású gáz előállítását telkenként elhelyezett egyedi házi nyomásszabályozókkal történik. Az egyedi nyomásszabályozók általában az előkertben nyertek elhelyezést, de található ház falsíkjára szerelt nyomásszabályozó is. A helyi, egyedi nyomásszabályozótól induló kisnyomású hálózatról lehet közvetlen a fogyasztói igényeket kielégíteni.

A településen áthalad az országos nagy-nyomású hálózat egyik vezeték-szakasza, amelyet a továbbtervezés során, mint területfelhasználást korlátozó adottságot, figyelembe kell venni.

A település lakossági gázfogyasztása jelenleg kb. évi 3100 ezer m³. Az egy háztartásra jutó átlagos havi földgázfogyasztás 191 Nm³/hó, amelyből számolt csúcsigény átlagosan 0,96 Nm³/h. Ez a mutató azt jelzi, hogy több háztartásban a gázt főzési, használati melegvíz termelési energiahordozónak hasznosítása mellett, egy-egy parapet konvektort üzemeltetnek. Várható a komfortigény növekedése, a cirkó rendszerű központi fűtések kiépítése, terjedése és ez a földgáz fajlagos igénynövekedését fogja eredményezni. A továbbtervezés során ezt a várható fogyasztási növekedési igényt figyelembe kell venni.

7. Vezetékes hírközlési létesítmények

Sződliget vezetékes távközlési ellátását jelenleg az Invitel Rt. biztosítja. A Budapesti szekunderközpontokhoz tartozó 38-es körzetszámú Vác primer központ a település vezetékes távközlési hálózatának bázisa, amelyről a sződligeti előfizetők 27-es körzetszámon csatlakoznak az országos, illetve nemzetközi távhívó hálózathoz, biztosítva ezzel a kedvező távközlési lehetőséget. A vezetékes-távközlési-ellátottság 60-70%- közötti, amely teljes körűnek tekinthető, azaz, az igények kielégítettek. A településen belüli vezetékes távközlési hálózat a településen oszlopokra szerelten épült. Meg kell jegyezni, hogy a távközlési hálózat számára többnyire önálló, saját oszlopsort helyeztek el. Így az utcákban jellemzően két oszlopsor található. Ezeknek az utcáknak az arculatát teljesen betöltik.

A településen, a belterületén kiépített műsorszóró hálózat is üzemel. A hálózat föld feletti kivitelezésű.

8. Vezeték nélküli hírközlési létesítmények (mobil és internetes lefedettség)

A távközlési ellátottságot lényegesen növeli a mobiltelefonok használata. A településen valamennyi vezeték nélküli szolgáltató a megfelelő vételi lehetőséget, kellő lefedettséggel biztosítani tudja. Meg kell említeni a település felett áthalad az országos mikrohullámú összeköttetés egyik nyomvonala, amely a továbbtervezés során magassági korlátozást okoz.

9. Talaj

A vezetékes ivóvízzel ellátott lakások és a közcsontra-hálózatba bekötött lakások közötti különbség egyre csökken. 2004. Június 17-ei állapot szerint a háztartásokból 453 háztartás nem volt a szennyvízhálózatra csatlakozva. 2004 év végéig további fogyasztó csatlakozott a szennyvízcsatornára, így a „közműolló” nyitottsága csökkenő tendenciát mutat, mondhatni, hogy szinte zárt. Közcsontra csatlakozással nem rendelkező telkeken a szennyvizeket jellemzően a talajba szikkasztják szennyezve a talajt és a rétegvizeket, ezért rendkívüli jelentőséggel bír a csatornahálózat jövőbeli teljes kiépítése és a háztartások teljes körű rácsatlakozása.

10. Felszíni és a felszín alatti vizek

Sződliget teljes területe talaj és talajvíz szennyeződési szempontból a 33/2000. Korm. rendelet szerint (2/1. melléklet) az „A” Kiemelten Érzékeny kategóriába sorolt. A Göd északi peremén található vízműutak hidrogeológiai védőövezete átnyúlik Sződliget DK-i sarkába is.

11. Levegőtisztaság és védelme

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet értelmében Sződliget a 1. zónába tartozik, ahol a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt jellemzően nem haladja meg.

A község levegőminősége túlnyomórészt megfelelő. A lakóházaknál a gázhálózatra való rácsatlakozással csökkent a károsanyag-kibocsátás, ugyanakkora az emelkedő gázárakkal ismét egyre többen fűtenek tűzifával. Számottevő levegőszennyezést csak 2-es úton áthaladó gépjárműforgalom emissziója, valamint az ipartelepek (vállalkozások) okoznak. Az ipari és kisipari tevékenység átrendeződésével (külső területekre kerülnek) az ipari emissziók zavaró hatása csökkenthető. Szezonális jelleggel, tavasszal és ősszel a kerti hulladékok égetésével jelentkezik probléma, ugyanis a keletkező bűz és füst irritálja a lakosságot. A vonatkozó rendelet betartatásával a jelenség kezelhető.

12. Zaj- és rezgésterhelés

Zaj és rezgésvédelmi szempontból jelentős fejlődést jelentett Sződliget számára a 2/A főút vonal kiépítése, mely elkerüli a belterületeket, jelentősen mérsékelve az átmenő teher- és személygépkocsi forgalomból eredő terhelést.

13. Hulladékkezelés

Az Önkormányzati alapfeladatok közül a hulladékgyűjtési feladat kikerült, 2023. július 1-től ezt a feladatot a MOHU MOL Hulladékgyűjtési Zrt. végzi.

Sződliget, 2024. november 4.

Juhász Béla
polgármester

Határozati javaslat:

Sződliget Nagyközség Önkormányzati Képviselőtestülete a lakóhely környezeti állapotáról szóló beszámolót az írásos előterjesztésben írt tartalommal tudomásul veszi.

Felkéri a polgármestert, hogy a beszámoló közzétételéről gondoskodjon.

Határidő: 2024. november 15.

Felelős: Juhász Béla polgármester